1

מורשת חיל הקשר והתקשוב

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

דבר תא"ל דניאל ברן רח"ט להתעצמות ותקשוב טכנולוגי מבצעי

משפחת חיל הקשר האלקטרוניקה והמחשבים
בסדיר ובמילואים, עם כניסתו לתפקיד,
לפני כשנה התווה הרמטכ"ל רא"ל גדי אייזנקוט
את הדרך בה צה"ל עתיד לפעול בחומש הקרוב
במסגרת תר"ש גדעון. כחלק מכיוונים אילו,
אגף התקשוב ובתוכו יחידת לוטם עברו ועוברים
שינוי במובן התפיסתי העמוק ביותר.
הרמטכ"ל הכווין בתר"ש גדעון לשיפור הרלוונטיות
המבצעית מבוסס שילוביות ולומ"ר.
זאת לצד החלטה כי צה"ל, שהינו מהצבאות
הטכנולוגיים המובילים בעולם, יבסס עצמו
במימד לחימה מבצעי ההולך ומתפתח
הוא מימד הסייבר.
במהלך השנה האחרונה לאור ההשתנות
המבצעית והכוונת הרמטכ"ל,
אורגן מחדש אגף התקשוב כמפקדה
להפעלת כוח במבנה של שלוש חטיבות:
חטיבת ההתעצמות, חטיבת ההגנה וחטיבת ההפעלה.
בבסיס ההחלטה על הקמת חטיבת ההתעצמות
המושתת על גופי יחידת לוט"ם עומד הצורך
בגורם אחד האחראי למימוש ההתעצמות,
החל מהצורך ועד לתפעול הזמינות המבצעית
בכל מקום, לכל משימה ואל מול מתאר
האיומים המתפתח.
שילוב מחלקת אמל"ח ומנהלת המעבר לדרום
לוט"ם הינה הזדמנות אשר תוביל למתאם גבוה
של סמכות ואחריות ישירה של גורם אחד.
אם בעבר לוותה התקדמותם של הצבאות הכובשים
בקריאות קרב וצלילי הלמות תופי מלחמה,
המהדהדים בשדה הקרב, הטכנולוגיה והאבולוציה
הרשתית העבירה אותנו לעידן הלחימה החדש,
בו למכשיר הנייד, למחשב האישי ולרשת תפקיד
משמעותי במימוש האסטרטגיה הצבאית.

מורשת המערך הטכנולוגי הולכת עשרות שנים לאחור,
עוד מימי שרות הקשר ב"הגנה".
מקצועיות, נחישות והתמדה מהיונים ועד הלוויינים.
כל אלו ועוד הינם קו מקשר ברור
מאז ועד היום ואל העתיד לבוא.
השמות והארגונים שלנו השתנו ועודם משתנים,
אך המהות נשארה זהה.
אנשי המערך הטכנולוגי, העמלים לילות כימים
ומאתגרים בעשייתם יום יום את חזית הטכנולוגיה,
מוכיחים שהלא אפשרי הוא אפשרי, ומובילים את
צה"ל להיות מהצבאות המתקדמים בעולם.
גאה אני להשתייך למערך שאילו אנשיו
ויודע אני כי כפי שקודמינו יכלו לאתגרי השעה
כך אנו נוכל לאתגרים שבפתחנו.

בברכה וידידות,
תא"ל דניאל ברן
רח"ט להתעצמות
ותקשוב טכנולוגי מבצעי

לוט"ם

החטיבה להתעצמות
ותקשוב טכנולוגי מבצעי

תא"ל דניאל ברן

מורשת חיל הקשר והתקשוב

2

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

מפקד בה"ד 7 החדש: חיים אבודרם

סא"ל אבודרם יחליף בקיץ 2016 את אלוף משנה שרון ניר, מפקדת בה"ד 7 הנוכחית, אשר תמונה ליועצת הרמטכ"ל לענייני נשים (יוהל"ן), ותועלה לדרגת תת אלוף.
הרמטכ"ל, רא"ל גדי אייזנקוט, החליט על שורת מינויים בצבא, וביניהם על זה של סא"ל חיים אבודרם שימונה למפקד בית הספר הארצי לקשר וסייבר, בה"ד 7.
עם מינויו למפקד בה"ד 7, סא"ל אבודרם יועלה לדרגת אלוף משנה.
סא"ל אבודרם היה מפקד גדוד הקשר של אוגדת עזה, בעת מבצע צוק איתן ב- 2014.
תפקידים נוספים שלו היו מפקד גדוד קשר ביחידה באגף המודיעין, קצין קשר במרא"מ (מרכז לאימון מפקדות) ומפקד בקורס קציני תקשוב בבה"ד 7.
עוד היה אבודרם קצין קשר בשייטת 13, קשר"ח ביסל"ח (בית ספר למקצועות החי"ר), וקצין קשר חטיבתי בפיקוד צפון.
מאחלים למפקד הנכנס הצלחה רבה בתפקידו והמשך שיתוף פעולה פורה עם אתר ההנצחה לחללי חיל הקשר והתקשוב.

סא"ל חיים אבודרם

מורשת חיל הקשר
והתקשוב

3

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

ה"בנק" של צה"ל

<u>הצצה נדירה למרכז העצבים התת-קרקעי ולניידות הלוויין והרדיו של יחידת "חושן", שקיבלה את פרס הרמטכ"ל לשנת 2015</u>

בצה"ל קוראים לה "בזק של הצבא".
והאמת, כמו בזק, היא באמת מונופול בתחומה.
במשרד התקשורת אפילו רואים בה
את מפעילת הסלולר השישית במדינה-
עם תשתית ותדרים משלה.
רק שבהבדל מן הענקיות האזרחיות,
מרכז "חושן" הצה"לי- שמגיש שירותי תקשורת
לכלל הצבא- לא מגלגל מיליארדים
ולא לוחם במתחריו, והמנכ"ל שלו
הוא בסך הכל אל"מ.
היחידה הזו- המקבילה לחטיבה צה"לית קבלה את
פרס הרמטכ"ל ליחידות מצטיינות לשנת 2015,
ולא במקרה: הג'וב שלה הוא מן הרגישים והקריטיים
בכל ארגון מודרני, במיוחד צבא- הספקת תקשורת,
לסוגיה השונים, לכל חייל ומפקד הנזקק לה
בכל רגע נתון. מן הסלולארי המוצפן
("ורד הרים" המיתולוגי) המאפשר למפקדי צה"ל
לתקשר ביניהם בכל מקום, עד קשר ישיר של הלוחם
המסתער בשטח- גם מחוץ לגבולות המדינה-
עם אלוף הפיקוד והרמטכ"ל.
בצבא קוראים לזה "צה"ל רשתי".
יש גם חיילים ב"חושן" שרואים עולם:
כאשר צה"ל נדרש לשגר משלחת סיוע בעקבות
אסון טבע בקצה העולם כמו רעידות האדמה
האחרונות בהאיטי ובנפאל צוותים מהיחידה מוטסים
לשטח, על קרונות הבקרה הניידים שלהם,
פורסים אנטנה מתקפלת ובתוך דקות יש מאן
אזור מוגדר, שבו יכולים כוחות מיוחדים
או יחידות רפואה ופיקוד העורף לנהל
תקשורת אלחוטית מאובטחת.

כמו כל חברת תקשורת, ב"חושן" יש שלושה
סוגי פעילות, המחולקים לשלושה גדודים:
אנשי מקצוע נייחים בתחום התקשורת,
הפזורים בפיקודים השונים ("איתנים"),
אנשי שטח ניידים הפעילים במיוחד בתרגילים,
במצבעי אמת ובאירועי חירום בחו"ל ומתמחים
בניוד של רשתות רדיו ולוויין מוצפנות ("אמירים")
ואנשי השליטה והבקרה ("צמרת"),
שמספקים יכולות שליטה כמעט דמיוניות
לפיקוד העליון של הצבא.
ב"חושן" אחראים גם על תפעול מטוסי הממסר
המסווגים של צה"ל.
לפי קצין הקשר הראשי, תא"ל נתי כהן,
"אין פעילות או תרגיל שמרכז "חושן"
לא לוקח בו חלקבאופן פעיל ואקטיבי.
אם בפעילות מיוחדת, בשגרה, באימונים, או בחירום.
חייליו מספקים מענה איכותי ומהיר בכל שלב,
גם בתרחישים לא צפויים, בצניעות ייחודית".
מרכז הבקרה הארצי התת קרקעי המבוטן
של משנה "חושן" (מב"א), החולש על כל אלה,
מחולק לאומות משנה קטנים יותר,
לפי "זירות" סוגי התקשורת
(תמסורת, ניידת, מאובטחת, נתונים וכו').
באחרונה החלו להתמדד שם גם מול איומי הסייבר.
זוהי מהדורה מוקטנת של מרכזי בקרה בסגנון נאס"א
שניתן למצוא בבזק או אצל המפעילות הסלולריות.
כאן מקבלים תמונת מצב מערכתית מיידית,
24 שעות ביממה, 365 יום בשנה, על כל סוגי התקלות,
ובעיקר על היקפי הנזק הצפויים שלהן.
מכאן יודעים להזעיק את צוותי התיקון לשטח
וגם להקפיץ כל יחידה מבצעית ברחבי צה"ל,
אבל גם לאלתר במידת הצורך
(למשל, קריעת סיבי תקשורת או קריסת אנטנה)
דרכי קשר חלופיות באמצעות שינויי הגדרות
ויצירת "מעקיפים".

מורשת חיל הקשר והתקשוב

4

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

ה"בונקר" של ג'ה"ל

במרכז יודעים לא רק לנטר את המתרחש
בכל מערך הסיבים והתמסרות הסבוך,
שמעביר מידע מכל הסוגים מנקודה לנקודה
כולל תקשורת טלפונית ושיחות וידיאו ורשתות מחשב,
וגם מערכות התרעה בגדרות.
ב"חושן" אחראים גם לאבטחה שלהם, לגיבוי מלא,
ולתיקון תקלות שוטף.
מדובר בעצם ביחידת בת של "לוטם" גוף העל הצה"לי
שאחראי לפיתוח יכולות התקשוב של הצבא ולתפעולן.
"חושן" הוקם, על שלושת גדודיו,
במהלך שנת 2004. ביחידה גאים במיוחד
בצוותים הניידים הקומפקטיים,
שתופסים כוננות של כלי רכב כבדים
וציוד קשר יקר, ומוכנים לזינוק כדי להקים
רשתות תקשורת בכל מקום.
רכב כזה הוא למעשה גם חוות שרתים קטנה
על משאית הנושאות אנטנות מסוגים שונים,
ולצידה עמדות הפעלה שולחניות.
ומי מטפל, תשאלו, בתקלה שמתגלה, למשל,
במרומי האנטנה של מגדל הקריה בת"א?
התענוג הזה, לטפל בתורני התקשורת הפזורים
ברחבי הארץ, שמור ל"צוותי רום" מיוחדת בטיפוס,
נטולי פחד גבהים וקרי רוח במיוחד.
כמחציתם, אגב, צעירים חרדים
(מפרויקט שח"ר, שילוב חרדים).
אלה מוקפצים כל הזמן מתורן לתורן ומסתכלים
עלינו מלמעלה, תוך סיכון חיים יומיומי.
כולם מצוידים במילה העולמית האחרונה
של אביזרי בטיחות וכבלים, שמאפשרים להם
לדלג בקלות מקפיאת דם מצידו האחר
של תורן גבוה למשנהו ושם, למעלה, בקור ובחום,
ברגיעה ותחת אש, לזהות בורג חסר או כבל קרוע
ולייצר פתרון על המקום.

מורשת חיל הקשר
והתקשוב

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

סיפור המופת
לטוראי יעקב דואניס

לאות ולעדות כי טוראי דואניס יעקב מ.א 970826
גילה אומץ לב הראוי לשמש מופת
במלחמת ששת הימים.

<u>תיאור העיטור</u>

ביום ה-7 ביוני 1967, בעת שסוללת המרגמות הכבדות, בה שימש טוראי יעקב דואניס קשר, הופגזה על ידי האויב, יצא טוראי יעקב דואניס לתקן את קו הטלפון שנותק. הוא ביצע תפקידו למרות שראה שחברו, טוראי נסים זעירא ז"ל, נהרג בעת ביצוע פעולה זו.
על מעשה זה הוענק לו עיטור המופת לפי חוק העיטורים בצבא ההגנה לישראל.

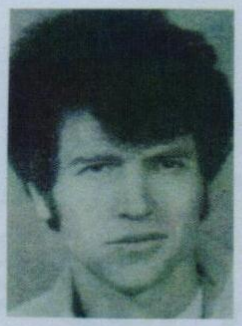

יעקב דואניס

עיטור המופת

מורשת חיל הקשר והתקשוב

6

עלון מורשת חיל הקשר והתקשוב פברואר 2016

היום לפני...

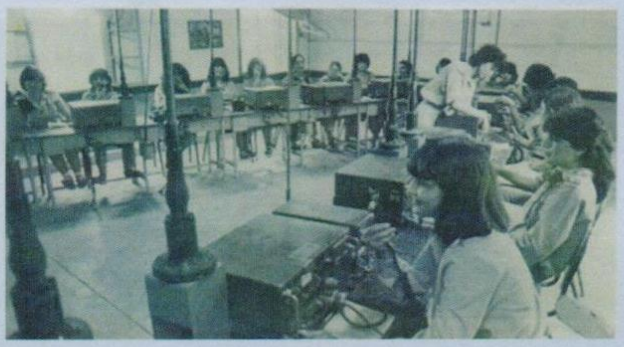

כיתת וי.אר.סי.
מדריכה בבית הספר לקשר מדגימה
הפעלת מכשיר קשר מסוג וי.אר.סי.

הפקת סרט לימוד.
צוות הדרכה של בית הספר לקשר
בעת הפקה עצמית של סרטון אנימציה